

РЕШЕНИЕ

№ 2412

гр. София, 13.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 16.03.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Макрина Христова, като разгледа дело номер **11789** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 195б от Закона за водите (ЗВ) и чл. 166 от Данъчно процесуалния кодекс (ДОПК).

Образувано е по жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „О. купел“, [улица], представлявано от изпълнителния директор срещу Акт за установяване на публично държавно вземане (АУПДВ) № 206/08.11.2021 г., издаден от Директора на Б. дирекция „Д. район“ - [населено място]. Наведени са доводи за незаконосъобразност, поради противоречие с материалноправните разпоредби. Обосновават се доводи за неправилно прилагане на чл. 194а, ал. 2 от ЗВ, доколкото дължимите суми не са определени на базата на реално отнетия обем вода. Оспорват се претендираните суми по основание и размер. Изтъква се, годишните такси за водовземане се изчисляват по реда определен в Тарифата по чл. 194, ал. 6 от ЗВ, като за 2018 и 2019г. от страна на [фирма] са декларирани и заплатени в срок. Същите са определени съгласно чл. 12, ал. 3, т. 1 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. В АУПДВ, корекционният коефициент за начисляваните такси при водовземане за напояване по Разрешително № 003599/30.03.2005г от [фирма] е определен на "1,3" съгласно чл. 12, ал. 3, т. 2 от Тарифата, а не "0,7", както е посочено в чл. 12, ал. 3, т. 1 от същата, без да е взето под внимание, че за двете разглеждани години, декларираните "отнети" водни маси са в пъти по-малки от определения лимит по разрешителното. Претендира се отмяна на оспорения акт и присъждане на

юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът - Директорът на Б. дирекция „Д. район“ - [населено място], чрез процесуалния си представител изразява становище за неоснователност на жалбата. Подробни съображения излага в депозираните по делото писмени бележки. Моли за отхвърляне на жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във връзка с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

[фирма] е титуляр на Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 003599/30.03.2005 г. Целта на водовземането е напояване в района на Напоителна система „Р.“, а предмета на водовземането е язовир „А. С.“, изграден на река Р., в землището на [населено място], [община]. Разрешеният лимит е до 86 000 000 млн. м³/годишно, а разрешеният режим на водовземане е от месец април до месец октомври вкл. Срокът на действие на разрешителното е до 30.03.2011 г. С решение с № 29/04.02.2011. на министъра на околната среда и водите е изменено Разрешително № 003599/30.03.2005 г., както е продължен крайният срок на действие на разрешителното до 30.03.2021г.

На 22.01.2019 г., от [фирма] е подадена Декларация по чл. 194б от ЗВ за водовземане от повърхностни води за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г. по Разрешително № 003599/30.03.2005 г. Декларираното иззето количество вода /годишен воден обем/ е в размер на 6 188 560 куб.м. Въз основа на така декларираното количество дължимата сума е определена в размер на 5 98,39 лв. Видно от банково извлечение №221/10.06.2019 г. сумата е заплатена.

На 05.02.2020 г., от [фирма] е подадена Декларация по чл. 194б от ЗВ за водовземане от повърхностни води за периода 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г. по Разрешително № 003599/30.03.2005 г. Декларираното иззето количество вода /годишен воден обем/ е в размер на 4 732 520 куб.м. Въз основа на така декларираното количество дължимата сума е определена в размер на 4 306,56 лв. и е заплатена на 01.04.2020 г.

На 15.10.2021г. длъжностно лице от дирекция „Контрол“ при БДДР [населено място] е извършило проверка на [фирма] за определяне на дължимата такса за водовземане от повърхностни води с цел напояване в района на Напоителна система „Р.“, във връзка с издадено разрешително № 003599/30.03.2005 г, изменено и продължено с решение № 29/04.02.2011 г. на министъра на околната среда и водите. Резултатите от проверката са обективирани в Констативен протокол от 15.10.2021г., утвърден 15.10.2021г. от Директора на БДДР П.. Посочено е, че използваните от [фирма] за напояване водни обеми от язовир „А. С.“, когато титулярът няма монтирано измервателно устройство отговарящо на нормативи изисквания се определят както следва:

за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г.

$T = E \times W - 11700000 \text{ м}$ (сумата от разрешените с месечните графици на МОСВ водни обеми) $\times 0,0012 \text{ лв.}$ (еднич. размер на таксата за обществено водоснабдяване за напояване за земеделски култури) $\times 1,3$ /корекционен коефициент) = 18252,00 лв. Таксата е изчислена на основание чл. 3, ал. 1; чл. 7, ал. 1 и ал. 3 и чл. 12, ап. 1 от

Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/2016 г.

за периода от 01.01.2019 г. до 31.12.2019 г.,

$T = E \times W - 15969000 \text{ м}^3$ (сумата от разрешените с месечните графици на МОСВ водни обеми) $\times 0,0013$ лв. (еднич. размер на таксата за обществено водоснабдяване за напояване за земеделски култури) $\times 1,3$ (корекционен коефициент) = 26 987,61 лв. Таксата е изчислена на основание чл. 3, ал. 1; чл. 7, ал. 1 и ал. 3 и чл. 12, ап. 1 от Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/2016 г.

Посочено е, че дължимата такса за правото на водовземане от повърхностен воден обект за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2019 г. и след приспадане на направените плащания на 10.06.2019г. и на 01.04.2020 са в размер както следва: за периода от 01.01.2018г. до 31.12.2018г. - главница 13 053,61лв. (тринадесет хиляди петдесет и три лева и шестдесет и една стотинки), платима до 15.02.2019 г., изискуема от 16.02.2019г. Лихвата е дължима до пълното погасяване на главницата и за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г. - главница 22 681,02лв. (двадесет и две хиляди шестстотин осемдесет и един лева и две стотинки), платима до 15.02.2020г., изискуема от 16.02.2020г. Лихвата е дължима до пълното погасяване на главницата.

С писмо изх. № КД-04-19/29.06.2021г., връчено на [фирма] на 29.06.2021г., търговецът е бил поканен в 7-дневен срок доброволно да заплати задължението си по чл.194, ал.1, т.1, б. "а" ЗВ по Разрешително №003599/30.03.2005 г. - дължимите такси за правото на водовземане за напояване от яз. „А. С.“ за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2019 г., общо в размер на 45 239,61 лв., изчислени съгласно Тарифата за таксите за водовземане, ползване на воден обект и за замърсяване, заедно с дължимата лихва за периода на забава. Посочено е, че по визираното разрешение за водовземане от язовир „А. С.“ за процесния период са постъпили плащания в размер на 5198,39 лв. (за 2018 г.) и 4306,59 (за 2019 г.). Остават за доплащане – 13 053,61 лв. (за 2018 г.) и 22 681,02 лв. (за 2019 г.), ведно с дължимата лихва за забава.

В указания 7-дневен срок дружеството не е извършило плащане на задълженията за водовземане за 2018-2019 г. Това не е сторено и до приключване на съдебното дирене.

Въз основа на така проведеното административно производство е издаден оспорения АУПДВ, с който са определени дължимите такси за периода 01.01.2018 г. до 31.12.2019 г. по разрешително № 003599/30.03.2005 г, изменено и продължено с решение № 29/04.02.2011 г. на министъра на околната среда и водите в размер, както следва:

за периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г. - главница: 13 053,61 лв. и лихва: 3615,41 лв., изчислена за периода от 16.02.2019 г. до 08.11.2021 г.

за периода от 01.01.2019 до 31.12.2019 г. - главница: 22 681,02 лв. и лихва: 3982,10 лв. изчислена за периода 16.02.2020 г. до 08.11.2021 г.

От правна страна актът е мотивиран с нормите на чл. 166 от ЗОПК, чл. 195б, ал. 1 и ал. 2, във вр. с чл. 194, ал. 1, т. 1 б. а и ал. 2 от ЗВ, чл. 3, ал.1, чл. 7, ал. 1 и ал. 3 и чл. 12, ал. 1 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за

замърсяване, приета с ПМС № 383/2016г.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА, като подадена от адресат на индивидуален административен акт, подлежащ на съдебен контрол и в рамките на преклузивния срок.

Разгледана по същество е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА.

Оспореният акт е издаден от компетентен орган в кръга на предоставените му по закон и в рамките на отредената му териториална компетентност. Съгласно разпоредбата на чл. 195б от ЗВ, Директорът на Б. дирекция, „Д. район“ е компетентен да издава актове за установяване на публично държавно вземане относно вземанията за незаплатените по реда на чл. 195а, ал. 1 такси от същия закон.

При издаването на акта са спазени установената писмена форма и съдържание, съгласно чл. 59, ал. 2 и ал. 3 от АПК. Посочени са издателят на акта, адресатът, сумите, които се дължат, периодът за който са дължими, както и основанията, на които са изчислени. Предвид специалните изискванията на чл. 195б, ал. 2 от ЗВ, са посочени и писмените доказателства, въз основа на които е издаден актът, като е отразена фактологията по издаването на акта, а именно: Разрешително за водоползване, констативен протокол, в който са установени задълженията, поканата за доброволно изпълнение и т.н. Изложени са фактическите и правни основания за издаването му. Мотиви се съдържат както в самия акт, така и в приложените писмени доказателства към административната преписка. Актът е мотивиран в достатъчна степен, за да може да се установи волята на органа.

При издаването на акта са спазени специалните административно производствени правила, като е съставен констативен протокол и на оспорващия е предоставена възможност за доброволно заплащане на задълженията. АУПДВ е издаден в съответствие с изискването, въведено с чл. 195б, ал. 2 от ЗВ, съгласно който актът се съставя въз основа на писмени доказателства, поради това, че са налице констативни протоколи от извършения контрол за изпълнение на задължението: Констативен протокол от 15.10.2021 г., както и Покана за доброволно изпълнение от 29.06.2021 г.

По отношение прилагането на материалния закон, с оглед наведените в жалбата доводи за незаконосъобразност на оспорения АУПДВ настоящият съдебен състав намира следното:

Съгласно чл. 194, ал. 1 от ЗВ за правото на използване на водите се заплаща такса. В ал. 2 на чл. 194 от ЗВ е предвидено, че таксата за водовземане от повърхностни води (каквото е настоящият случай) се определя на базата на отнетия обем вода и съответните норми за водопотребление, определени в наредбата по чл. 117а. Според ал. 6 на чл. 194 от ЗВ, размерът на таксите по ал. 1, т. 1-т. 3, начинът и редът за тяхното изчисляване и заплащане се определя с тарифа на Министерския съвет, която в случая е Тарифата за таксите за водовземане, ползване на воден обект и за замърсяване, приета с Постановление на Министерски съвет (ПМС) №383/2016г.

Според изричната норма на чл.194а, ал. 1 от ЗВ отнетият при водовземането обем вода или обемът на отпадъчните води се измерва посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства. Идентична е и разпоредбата на чл.7, ал. 1 от Тарифата. С разпоредбата на чл.194б ЗВ (приложимата редакция ДВ, бр. 98/2018г.) е регламентирано задължение за титулярите на разрешителни, всяка година към 31 януари на следващата година, да определят и декларираат дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите и обявен на интернет страниците на басейновите дирекции и на МОСВ. Задължението по декларацията, по която задълженото лице е изчислило дължимата такса, се внася в срок до 15 февруари по бюджетната сметка на басейнова дирекция (чл.194б, ал. 2, чл.195а, ал.1 от ЗВ). Според приложимата норма на чл. 195б, ал.1 от ЗВ вземанията за незаплатените такси за водоползване се определят с акт за установяване на публично държавно вземане от директорите на басейнови дирекции, издаден по реда на чл.16б от ДОПК.

В случая няма спор, че [фирма] дължи такса за всяка година водоползване по разрешително № 003599/30.03.2005 г, изменено и продължено с решение № 29/04.02.2011 г. на министъра на ОСВ, както и че дружеството е подало Декларация по чл. 194Б от ЗВ за периода от 01.01.2018 до 31.12.2018 г., в която е декларирано иззето водно количество от яз. А. С. в размера на 6 188 560 куб.м., целта на водовземането - напояване, единичния размер на таксата по чл. 12 от Тарифата - 0,0012 лева/куб. м по измервателно устройство - водомерна рейка. Подало е и Декларация по чл. 194Б от ЗВ за периода от 01.01.2019 до 31.12.2019 г., в която е декларирано иззето водно количество от яз. А. С. в размера на 4 32 520 куб.м., целта на водовземането - напояване, единичния размер на таксата по чл. 12 от Тарифата - 0,0012 лева/куб. м и по измервателно устройство - водомерна рейка. Въз основа на това е определило и внесло такса за водоползване в размер на 5 198,39 лв. за 2018 г. и 4 306,59 лв. за 2019 г.

Спорен по делото е размерът на дължимата такса за двата периода, респ. дали административният орган правилно е изчислил тази такса.

В хипотезата на чл. 194, ал. 2 във връзка с чл. 194, ал. 1, т. 1, б. "а" от ЗВ дължимата такса е на базата на отнетия обем вода съгласно показанията на измерващото устройство, като включва не само реално използвания обем, а цялото количество отнета вода от водните обекти, които дружеството ползва. Съгласно чл.194а от ЗВ, отнетият при водовземането обем вода се измерва посредством отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства, като "водовземането" обхваща всички дейности, свързани с отнемането на води от водните обекти (§ 1 ал.1 т.7 от ДР на ЗВ).

За периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2019 г. приложение следва да намери Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383/29.12.2016 г. (обн. ДВ.бр.2/06.01.2017 г. в сила от 01.01.2017 г.) Съгласно чл. 3, ал. 1 от същата, таксите за водовземане от повърхностни води и от подземни води се определят на базата на отнетия обем вода, целта на ползване на водите и съответните норми за водопотребление съгласно наредбата по чл. 117а от ЗВ. Разпоредбата на чл.7 ал.1 от Тарифата определя, че отнетият при водовземането обем вода или обемът на отпадъчните води се измерва чрез отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства. По см. на чл. 11, ал. 1 и ал. 2 таксата за водовземане се

определя по формулата: $T = E \times W$, където: T е размерът на дължимата годишна такса - в лева; E - единичният размер на таксата в зависимост от целта, за която ще бъде ползвана отнетата вода, съгласно таблиците по чл. 12 - в лв./куб. м; W - размерът на отнетия годишен воден обем - за повърхностни и подземни води, в куб. м. Съгласно чл. 12, ал. 1, т. 3 за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури единичният размер на таксата (E) за водовземане е 0.0012 лв./куб. м.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя за неправилно отчитане на отнетото количество вода. По подадените декларации директорът на басейнова дирекция извършва проверка за съответствие на информацията с резултатите от собствения мониторинг, показанията на измервателните устройства и/или с резултатите от извършения през годината контрол. Когато в декларацията се установят несъответствия с информацията по ал. 3, които засягат основата и размера на определената такса, директорът на басейновата дирекция издава АУПДВ, с който се коригира декларацията (чл. 194б, ал. 4 от ЗВ, редакция ДВ, бр. 98/2018 г.). В случая при извършената проверка по реда на чл. 194б, ал. 3 от ЗВ на данните в декларацията за отчетения период е установено, че дружеството не е изпълнило задължението си, съгласно издаденото разрешително да монтира измервателно устройство, което да отговаря на изискванията на Закона за водите. Размерът на задълженията се различава от декларирания от самото дружество размер на ползваното по години количество вода. Това е така защото дружеството не разполага с разходомерно устройство, регламентирано в Закона за измерванията и Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол, а съгласно т.4 от условията при които се предоставя правото на водовземане, в случай на липса на измервателно устройство, до монтирането му таксата за водовземане се заплаща на база заявен от дружеството и разрешен с месечния график воден обем, в границите на разрешения годишен лимит по разрешителното. В графа измервателно устройство на декларацията за 2018г. и за 2019 г. е посочено : "рейка". Рейката е специфичен начин за отчитане на изразходваното количество вода, чрез стъпаловидно разположени на стената елементи, посредством които се определят котите на водното ниво, но това не са регламентираны от закона измервателни устройства. В случай, че отнетия при водовземането обем вода не се измерва, чрез отговарящи на нормативните изисквания измервателни устройства, таксата се изчислява, както следва при водовземане от комплексни и значими язовири, сумата от разрешените с месечните графици водни обеми, на основание чл. 7, ал. 1 и ал. 3 от Тарифата. Поради тази причина органът е изчислил размера на дължимата такса за водовземане, на основание разрешените с

месечните графици водни обеми, за което е уведомил дружеството, като му е предоставил срок за доброволно плащане.

При определяне на таксата обаче е допуснато нарушение и на чл. 12, ал. 3, т. 1 и 2 от Тарифата, според които, когато водовземаването е за напояване, единичният размер на таксата се умножава: 1. по 0,7, когато отнетият обем вода е по-малък от или е равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ, за съответните култури и 2. по 1,3, когато отнетият обем вода е по-голям от обема вода, изчислен по съответните норми на водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 от ЗВ.

В конкретния случай, отнетият обем вода от 11 700 000 куб.м. за 2018г. и от 15 969 000 куб.м. за 2019 г. е по-малък от обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление за земеделски култури, а именно: 86 000 000 куб.м. При това фактическо установяване, размерът на дължимата от дружеството такса следва да се изчисли по следния начин: $11\,700\,000 \text{ куб.м.} \times 0.7 = 8\,190\,000 \text{ куб.м.} \times 0.0012 \text{ лв.} = 9\,828 \text{ лева}$ за 2018 г. и $15\,969\,000 \text{ куб.м.} \times 0.7 = 11\,178\,300 \text{ куб.м.} \times 0.0012 \text{ лв.} = 13\,413,96 \text{ лева}$.

В обобщение, общият размер ще възлиза на 23 241,96 лева на дължимата такса за водовземаване за 2018 г. и 2019 г., съобразно визираната методика, а не на сумата от 35 734,63 лева, след приспадане на направените плащания на 10.06.2019 г. и на 01.04.2020 г., така както е прието от ответника. Констатира се несъответствие от 12 492,67 лева в изчисленията и съобразно критериите за определянето на таксите, залежали в ЗВ и приложимата Тарифа.

По смисъла на чл. 21, ал. 1 от приложимата Тарифа, таксите са годишни и се заплащат не по-късно от 31 март на следващата година. Съгласно чл.195в ал.1 от ЗВ във връзка с чл. 175 ал.1 от ДОПК за неплатените в законоустановените срокове този вид публични задължения се дължи лихва в размер, определен в съответния закон, поради което в акта правилно е определена и лихва за забава за всеки период поотделно. Погрешно е изчислен обаче нейният размер на 7 597,51 лева, който за визирания период от 01.01.2018г.- 31.12.2019г. е 5 076,71 лева.

Нито в хода на висящността на административното производство, нито в съдебния процес, [фирма] са представили писмени доказателства, установяващи плащане на процесните задължения за периода 01.01.2018 г.-31.12.2019 г. в срока по чл.194б ал.2 от ЗВ, което е от съществено значение за настоящия спор и за преценката за законосъобразността на издадения АУПДВ.

В обобщение на изложеното, настоящият съдебен състав намира оспорения акт за незаконосъобразен в частта му относно размера на дължимото задължение - такса за водовземане за периода 01.01.2018 г.- 31.12.2019 г. Ето защо, в тази му част същият следва да бъде изменен, както размерът на дължимата сума трябва да бъде определен, както следва: общ размер на главницата - 23 241,96 лева и лихва - 5 076,71 лева.

При този изход на спора в полза на [фирма] следва да се присъдят разноски за юрисконсулско възнаграждение за осъществено процесуално представителство по делото.

Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И :

ИЗМЕНЯ Акт за установяване на публично държавно вземане № 206 от 08.11.2021 г., издаден от директора на Б. дирекция „Д. район”, в частта относно дължимата такса за водовземане по разрешително № 003599/30.03.2005 г., продължено с Решение № 29/04.02.2011г. за периода 01.01.2018 г. - 31.12.2019 г., като вместо 35 734,63 лева определя общ размер на главницата - 23 241,96 лева (двадесет и три хиляди двеста четиридесет и един лева и деветдесет и шест стотинки) и лихва за периода 16.02.2019 до 08.11.2021 г. и 16.02.2020 г. до 08.11.2021 г., като вместо 7 597,51 лева определя същата в размер на 5 076,71 лева (пет хиляди и седемдесет и шест лева и седемдесет и една стотинки).

ОСЪЖДА Б. дирекция „И. район" - [населено място] да заплати на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район „О. купел“, [улица] разноски по делото в размер на 100 (сто) лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

СЪДИЯ: